

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APĂRE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Lucrul câmpului.

Nici o clasă a societății omenesti nu are lucrul împărțit așa nepotrivit, ca plugarul. Aproape o jumătate de an, cât ține iarna, plugarul nu are alt lucru, decât îngrijirea vitelor sale și a celor de lipsă pentru economia casnică; îndată ce să desprimăvărează însă, să începe și lucrul lui mai cu deadinsul, în câmp. La început în măsură mai mică: cu aratul și sămănatul, iar după aceea în măsură tot mai mare, după cum adică să înmulțesc și lucrurile ca: săpatul, cositul, ogorul, secerișul și celelalte.

Pe când meșteșugarul își poate face lucrul său în toată bună vremea: iarna și vara, pe ploaie, ca și pe timp frumos, pe atunci plugarul poate lucra în câmp numai pe timp frumos. De aci urmează apoi de multe ori întârzierea cu lucrul câmpului, când intră ploi îndelungate; de aci apoi urmează de regulă și opintirea lui de a-și îndoi puterile, ca să săvârșească și aceea, ce pe timp urit nu a putut săvârși.

Lucrul câmpului e deci pe cele mai multe locuri singurul izvor de câștig al plugarului. Și deși el nu-l pre-

țuește în bani, totuși când pierde câte o zi așa de geaba, îl auzim zicând: »Ziua asta nu aș fi dat-o pe mult!« Și în adevăr cam așa și este! Pentru-că de câte ori nu să întâmplă, ca lucrul rămas din ziua de ieri, să nu-l mai poți săvârși în cea următoare, fiind că te cheamă altele mai grabnice, sau fiind că au intrat ploi îndelungate, ș. a.

Am zis mai sus, că lucrul câmpului pe cele mai multe locuri, este singurul izvor de câștig al plugarilor noștri. Aceasta voim să o înțelegem aici așa, că ei adică numai cu ajutorul brațelor lor și cu puterea vitelor pot să-și câștige cele de lipsă pentru nutremânt, îmbrăcăminte dare ș. a. Dacă ici colea să mai poate face încă câte o cărăușie, câte o orgie-două de lemne și altele, apoi acestea sunt niște venituri foarte rari. Tocmai fiind-că plugarii numai cu ajutorul brațelor și cu puterea vitelor, pot să-și câștige cele de lipsă, trebuie ca pe acestea să le pună apoi în lucrare cu multă pricepere și băgare de samă, ca lucrul lor să fie cu atât mai spornic și mai rodnic.

În privința aceasta toate comunele noastre sunt pline de pilde bune și vrednice de urmat, de oare-ce în toate pu-

teni sau plugarii harnici, când să cunoaște ziua și până când însă-rează, nu să mișcă din lucrul câmpului; putem afla plugari, cari deși în tineretele lor au fost săraci lipiți pământului, prin lucru și străduință neobosită au ajuns mai târziu oameni cu stare și avere frumoasă.

Dar' nu toți plugarii noștri urmează pilda acestora! Sunt unii, cari au început a părăsi pe încetul harnicia străbună și a să deda cu o viață mai comoadă și mai trândavă. Urmările acestei vieți să și cam văd acum pe cele mai multe locuri. Copii rămași cu averi frumoase de pe la părinți, le prăpădesc în decursul câtorva ani, iar după aceea iau lumea în cap către America.

În privința aceasta, mulți din plugarii noștri ar putea lua pilda bună dela conlocuitorii noștri Sași. Aceștia pun la lucru de regulă nu numai pe fiii lor, fie ei cât de bogați, ci chiar și pe femeile și fetele lor. Astfel putem vedea de multe ori pe femeile și fetele de sas alături cu servitorii lor, arând toată ziua la câmp, pe când la femeile și fetele noastre așa ceva să întâmplă foarte rar. Urmarea acestei bune deprinderi este tare binefăcătoare pentru poporul să-

FOIȚA

Zina apelor.

Pe vremile, pe când era iobăgia cea grea, trăia un om sărac într-o colibă din pădurea domnească, căci era păzitor la pădurea aceea. Odată a mers domnul la pădure, și părându-i-să, că pădurarul ar fi dat cuiva lemne fără sloboz-nie domnească, atâta la bătut, până ce la lăsat mort. Muieră pădurarului cu un copil ca de 3-4 ani, plângea și să ruga la domnul, să nu mai bată pe bietul om, că nici vreascuri n'a dat cuiva fără poruncă domnească — decum lemne. Dar' domnul nu vru să creadă, ci, după ce omori pe pădurar, să puse și bătu și pe muieră lui, până ce rămase și ea moartă jos. Pe copil îl scoase apoi din pădure și îi zise: »Carăte de aici, mergi în lume și te ține

cum poți, iar după-ce vei crește mare, să vii la mine să slujești în locul tătăne tău!«

Și s'a dus bietul Alexandru, că așa-i era numele, s'a dus cerșind din casă'n casă, din sat în sat, până a nimerit lângă Dunăre la un pescar. Pescarul acela nu era, D-zeu știe ce om, bogat, trăia numai din pescuit, dar' de oare-ce n'avea copii, luă pe Alexandru copil de suflet. La coliba pescarului a trăit copilul până ce-a crescut mare și-a învățat și el meșteșugul pescăritului. Pescarul era acum bătrân și nu mai putea pescui, dar' Alexandru, ca om harnic, și băiat de omenie, câștiga atâta, ca să poată trăi el, bătrânul și baba moșneagului, liniștiți! Dă Dzeu însă, că moare pescarul și moare și baba lui, și rămase Alexandru numai singur. Acum pescuia el numai pe seama lui. Dar' gândeai că e făcătura, de când murise pescarul cel bătrân mai că nu mai erau pești în Dunăre; umbla bietul copil ziua deplină altă-dată, și nu-i prindea mreaja nici un pește. Odată năcăjit

cum era, și dară și flămând, aruncă mreaja în Dunăre și nu mai merge la ea până a doua zi la amiază. Atunci să duce și trage mreaja. Nu era în ea nimic altă, decât o mreană, e drept, că foarte frumoasă. Noa, o ia el în mână și o duce la colibă să o belească și să o frigă pe cărbuni, că era mai leșinat de foame săracul. Dar' când dă să o spintece, mreana îi scapă din mână, și cum cade jos cum să face o drăguță de fată ca ruptă din soare și îmbrăcată coala ca o zină; cu hie albă ca laptele, împănată cu flori galbene, roșii și vinete de mătasă, cu cătrînță ca fetele noastre, cu peptăruș mândru tot pene, și cu părul slobozit pe spate. »Nu mă spinteca Alexandre, — zise ea, — că eu sunt rânduită de Dzeu, să-ți fiu soție!« »După ce văd că ești om ca și mine, cum să te spintec?« zise Alexandru, »dar' eu gândeam că tu ești mreană!«

— »Eu sunt zina apelor«, zise fata, »și la porunca lui Dzeu am intrat în mreaja

sesc, deoarece-ce la ei s'a adeverit, că să pot păstra averile părintești timp mai îndelungat ca la noi.

Când ar fi, ca să aflăm astfel de deprinderi rele numai pe ici-colea, ne-am mai mângăia cu proverbul bine cunoscut: »nici o pădure fără uscături«. Dar aflăm pe unele locuri chiar comune întregi, cari părăsesc pe încetul bunele deprinderi străbune: de a să scula odată cu rîndunica la lucrul câmpului și de a intra în sat odată cu însărutul.

Parte pentru noi, cei de astăzi, ne-am dat a lucra mai cu cap sau mai rațional, cum s'ar zice, apoi mai cu spor și mai domol; parte pentru-că și mulțimea mașinelor de tot felul precum: de săpat, sămănat, îmblătit și altele ni-au mai ușurat încâtva lucrul cu mâinile: noi cei de astăzi nu mai lucrăm atâta, cât au lucrat părinții și străbunii nostri, cari trebuiau să lucreze numai pentru ei, ci trebuiau să mai facă câte 2—4 zile în săptămână și anumita clacă domnului pământean.

Precum mândria și petrecerile de tot felul, au făcut pe unii dintre plugarii nostri, ca să-și pună moșia zălog la cele bănci, iar' ei să plătească an de an camete pipărate, de multe-ori poate numai pentru îndesutlirea unei poște deșarte, așa au ajuns astăzi pe unele locuri plugarii, ca lenevirea lucrului de câmp să o plătească foarte scump.

Înțelegem aici pe aceia dintre plugarii nostri, cari sunt dedați de a dormi și vara până colo târziu, când începe musca a cânta, ca să nu să prea umple de roauă la secere, apoi cari sunt dedați a prânzi acasă domnește, iar' la ameazi a trage coala câte un puiu de somnișor la umbră și de cu sară a să întoarce iarăși de timpuriu acasă.

Că astfel de plugar nu lucră cu cap, o va înțelege ori și cine. Dar' pu-

ta, și pentru binele tău și a altor oameni trebuie să-ți fiu muerel»

— »Mulțam doamne«, zise iară Alexandru, »de când văd că tu ești fată 'mi trecu foamea și năcazul»

— »No, hai Alexandre, acuma acasă la tine, acolo, unde te-ai născut tu!»

— »Hei, draga mea! Acolo nu-i de-a merge, poate că nici n'ași nimeri că eram mic, când am venit de acolo; dar' chiar să nimeresc n'ași merge bucuros, că domnul la care a slujit tata e atât de pogan de-a omorît și pe tata și pe mama numai că ce i-să paru că ar fi înstrăinat lemne din pădurea lui!»

— »Nu face nimic Alexandre, hai să mergem că va fi cum va rândui Dzeu!»

Și s'au dus amândoi în pădurea aceea și au dat de o colibă părăsită, era coliba în care să născuse Alexandru. Muierea făcu iute ceva de cină, adecă fripsă niște bureți ce aflase prin pădure, cinară, și după ce ziseră rugăciunile s'a culcat și au dormit. S'au culcat — să n'țalege — pe vatra goală, căci,

ne-te de-i spune numai la careva, c'apoi ți'ai găsit nănașul, »că doară astăzi tot omul e domn pe pământulși avuția sa«, după cum să zice și apoi e știut, »că domnia costă bani».

Da zău! În loc ca să meargă toți plugarii nostri la săpă, la secere și alte lucruri de câmp de când cântă rîndunica, unii merg numai pe la prânz, iar' când nu mai pot răzbi cu lucrul, duc lucrători pe plată, căci doară: »cine are barbă trebuie să aibă și briciu«, după-cum zic ei; cine are moșie trebuie să și-o și lucre. Astfel de oameni de sine să înțelege, că nu și prea bat capul cu întrebarea: că oare cât poate lucra un plugar harnic într'o singură zi. De aceea vom să le facem noi aci o mică socoteală.

Un plugar harnic poate săpa pe rînduri, după mașina de săpat, loc de trei ferdele pe zi, ceea-ce la săptămână face un loc de patru gălete și jumătate, iar' la secere poate secera, fără ca să se încordeze prea tare, câte 4—5 clăi de câte 20 snopi pe zi, unde va fi holdă bună, ceea-ce într'o săptămână fac 24—30 clăi de grâu. Și fiind-că seceratul pe cele mai multe locuri ține câte două săptămâni, așa un plugar harnic, ar putea secera în decursul unei veri întregi la 50 clăi de grâu. Unde rămân apoi ceialalți membrii ai familiei.

Întrebați vă rog, iubiți cetitori în toate comunele, și dacă veți afla un astfel de plugar, care în decurs de câțiva ani de-a rîndul a făcut acest lucru, atunci numele aceluia e vrednic de a fi publicat și luat drept pildă bună pentru toți ceialalți. Ba că pe unii îi doare mijlocul la secere, ba că la unii li-e prea cald, ba că au de a face ogorul sau fânul, ba »că teacă, ba că pungă« cum să mai zice, unii nu să prea îmbulzască de loc la secere, la toți li-ar

n'aveau alte haine decât hăinuțele de pe ei. Dar' ce să vezi, dimineața când să pomeniră din somn, să trezesc în niște curți mai pompoase decât curțile domnești, și pline de toate cele trebuincioase pentru trai — și de post și de fript — și curțile erau tot acolo în pădure, în locul colibei. Mulțamiră lui Dzeu și să puseră a căuta una alta prin curți, și după ce dădură de ale traiului — să puseră la prânz.

Birișii domnului în toată ziua veneau câte cu zecce cară în pădurea aceea după lemne, și fiind aproape de sat, ajungeau încă de cu vreme acasă.

În ziua aceea iară veniră ei, și trecând prin poeană unde știau ei coliba, rămân înmărmuriți de frumseța curților, cari s'au făcut numai de ieri până azi. Și să tot înholbară birișii pe de toate laturile, pe lângă cele curți până era târziu după ameazi atunci își aduc abia aminte ce domn au, și-și încărcară iute carăle, și dau bici la boi să ajungă curând acasă. Dar' totuși ajung târziu acasă, colo

trebui clacă. Odată numai ce aud apoi, fiind-că ei de regulă nici pe la holde nu prea merg până când le seceră, că acelea încep a să scutura. Atunci aleargă în stînga și în dreapta după secerători, pe cari îi plătesc adese ori foarte pipărat.

Cunosc eu destule comune cari cu brațele, de cari dispun, și-ar putea săpa și secera și fără lucrători străini. Cu toate acestea nu este an lăsat de Dunezeu, în care secerătorii străini să nu scoată cu privilegiul seceratului câteva sute de coroane din acelea comune. De aceea apoi ne și zic cu drept cuvânt plugarii învățați: »că agonisim ca sălbaticii și cheltuim ca civilizații.»

Sfârșim aceste constatări prin aceea, că vom arăta două pilde de răbdare și stăruință, pe cari poate unii dintre cetitorii nostri le vor fi mai cetit sau auzit și până acum.

— Un graur sătos, să zice, că voia să bea odată dintr'o sticlă cu apă, dar' nu ajungea cu ciocul până la ea. Văzând el aceasta, s'a apucat cu o răbdare și stăruință neobosită, și a început a căra cu ciocul petricelele în sticlă, până când apa s'a ridicat așa de sus încât a putut ajunge cu ciocul la ea, ca să poată bea.

— Un lucrător sărac, să zice, că a mers odată la un bogat, ca să-i dea ceva de lucru. — »Acum odată n'am de lucru,« îi zise bogatul, »dar' ca să văd că ai răbdare și stăruință la lucru, apucăte și-mi mută petricelele din locul acesta dincoace și pe urmă o să-ți plătesc.»

Lucrătorul s'a apucat odată cu o răbdare și stăruință, de care s'a mirat chiar și bogatul, și până sara a sfârșit cu căratul petrilor.

— »Bine«, îi zise atunci bogatul »aici ai 2 cor. pentru lucrul tău.»

pela cina cea bună. Domnul îi a teaptă cu o bătă de corn în poartă și pe care cum trecea mi-l măsură peste spate de gândeai că dă în sac. Când ajunse birișul cel din urmă la poartă zise: »Domnule! nu ne bate în zădar, că noi nu suntem de vină, că am întârziat așa tare, că uite, în pădure, colo unde era numai er' — nu mai de mult, coliba cea părăsită a pădurarului, azi aflăm niște curți mai minunate ca a Măriei-tale, și noi ne tot înholbarăm și ne minunăm de ele, până ce uitaram nu numai porunca Măriei-tale, dar' și mâncare; blăstămați să fim de am mâncat azi ceva!» —

— »Așa? zise domnul, mai potolindu-și mânia, noa bine; mâne dimineață să mergi să chemi pe mișelul acela, care a cutezat a-și face în pădure casă — fără știrea mea, să-l chemi la mine; ai priceput?»

— »Priceput domnule!»

Și să duse birișul a doua zi la curțile din pădure, și spuse omului din ele că e poftit în sat la curtea boerească.

În dimineața, următoare, înainte de a pleca lucrătorul, mai întrebă odată pe bogat: dacă nu cumva mai are și pentru ziua aceea ceva de lucru?

— »Ba da«, îi răspunse bogatul, »mută-mi petrele iarăși la locul lor!«

Lucrătorul deși văzu, că lucrul lui pentru bogat nu are nici un scop, totuși să apucă și a doua oară, cu aceeași răbdare și stăruință, și până sara își sfârși din nou lucrul. Atunci îl chiamă bogatul și îi plăti iarăși două ceroane.

A treia zi voia să plece lucrătorul fără a mai întreba pe bogat, dacă are ceva de lucru sau nu; când voi însă să plece, îi zise iarăși bogatul: »stai și-mi mută petrele din locul dintăiu, de oare-ce aci totuși îmi stau în cale!«

Lucrătorul deși a cam șovăit la început, totuși în cele din urmă a ascultat de bogat și i-a mutat petrele iarăși unde a zis el. Când să făcu sară, îl chiamă apoi bogatul în casă și-i zise cu bunăvoință: »Văz că ești sărac, dar nu-i vina ta, ci mai mult ie vina sortii, care împarte așa de mașter avuțiile sale. Aici ai o sumă mai mare de bani, primește-i dela mine ca dar și apucăte de ceva întreprindere sau lucru cu ei, ca la urmă să ai unde lucra la tine pentru un scop hotorit.«

E de prisos credem, să o mai spunem, că lucrătorul nostru a ajuns cu timpul un om cu stare și avere, prin răbdarea și stăruința sa neobosită.

Câți sunt între plugarii noștri, cari nu sunt siliți de a lucra la alții fără scop, ci numai pe sama lor, și totuși arată puțină răbdare și stăruință la lucru. Să vede, că unii ca aceia au uitat de vechia zicală românească: »cine mișcă tot mai pișcă, cine șade, coada-i cade.«

— »Ce să fac acum muiere?« zise Alexandru cătră muierea sa.

— »Ce să faci? Iacă-i merge, că știu că nu te-a mânca Măria sa Domnul!«

Și s'a dus Alexandru la domnie în sat.

— »Bună dimineața domnule!«

— »Să fi sănătos; ce cauți aici? la ce-ai venit?«

— »Am venit domnule, că un biriș d'a Măriei voastre a zis că mi-ați poruncit să viul.«

— »Bine-i! Adecă tu ești mișelul care și-a făcut casă în pădurea mea? Cum ai cutezat să faci un lucru ca acela?«

— »D'apoi, că domniata mi-ai poruncit, ști când ai omorât pe tata și pe mama, când ai zis să merg unde m'or duce ochii, iar' după ce voi crește să vin în slujba D-tale, în locul tatei; și eu iată m'am ținut de cuvânt; în coliba unde m'am născut acolo m'am așezat alaltă-ieri cu muierea mea; dar' dacă Dzeu a voit că peste noapte să se facă din ea o casă bună domnească, eu nu sunt de vină!«

— »Să mergi și până dimineață toată

DIN ROMÂNIA

Sărbările pentru 40 ani de domnie a M. S. Regelui.

În timpul sărbărilor jubilar, M. S. Regele a primit în sala Tronului întregul corp diplomatic, venit spre a Le aduce felicitări. Dl Marchiz de Beccaria a rostit o cuvântare în numele colegilor săi, la care a răspuns M. S. Regele. Fiecare din ministrii străini l-a înfățișat apoi câte-o scrisoare de felicitare din partea Suveranilor lor.

Au mai fost primiți la Palatul Regal pe rând: Membrii Sf. Sinod, în frunte cu I. P. S. Mitropolitul Primat, președinții Corpurilor Legiuitoare cu deputații și senatorii, domnii ministrii, membrii Academiei Române, membrii consiliului comunal ai Capitalei, primarii com. urbane și rurale din țară, funcționarii superiori, profesorii, societățile culturale și corporațiile din Capitală.

Cel mai sărbătoresc moment a fost atunci când M. Sa a primit Adunările Legiuitoare, în fața cărora a rostit cuvântarea ce am publicat în nr. 21 a. c., în care Suveranul îmbrățișază cu priviri vulturești trecutul, prezentul și viitorul.

Academia Română și Jubileul.

Academia Română a ținut Vineri în 12 Maiu o ședință solemnă spre a sărbători cei 40 de ani de Domnie ai M. S. Regelui.

A asistat foarte multă lume.

Dl I. Kalindern, președintele Academiei, a ținut o cuvântare, care a fost ascultată în picioare de întreaga asistență.

Dl A. Xenopol a ținut în urmă o conferință despre domnia Maj. Sale Regelui Carol, și despre progresele în toate privințele realizate de poporul român în cei 40 de ani de domnie.

(»Albina.«)

pădurea din jos de casa ta să fie tăiată, trupinele scoase, locul arat, sămănat cu mălai mărunt care pe dimineață să fie copt, și mie să-mi aduci de acolo făină de mălai mărunt ca să-mi facă din ea mămligă de prânz! Înțeles-ai?«

»Dar' cum să poate una ca asta domnule?«

— »Taci și mergi, iai' dacă dimineață nu vii după cum ți-am poruncit, nu-ți mai stă capul unde-ți stă acuma, că ți-a sta unde-ți stau picioarele!«

Să pornește Alexandru supărat acasă; muierea-l așteaptă în porțiță.

— »Noa, dar' de ce te-a chemat?«

— Oh, doamne! Acesta vrea să ne omoară și pe noi cum a omorât pe tata și pe mama?«

— »Cum așa?«

— »Iată, draga mea, mi-a poruncit că până dimineață toată pădurea câtă-i din jos de casa noastră să o tai să scot trupinile, să o ar și samăn cu mălai mărunt, iar' acela

Creșterea vermililor de mătase.

(Urmare).

Gogoășele pentru sămânță.

Nu trebuie să păstrăm gogoășe pentru a face sămânță din ele, decât atunci când viermii n'au suferit de nici o boală în timpul creșterii, fiindcă altfel și sămânța ce ar eși, ar da tot viermi bolnavi și ne-ar produce pierderi.

Dacă viermii au fost sănătoși, atunci deodată cu culegerea gogoășelor de pe mătorele alegem și pe cele care voim să le ținem pentru sămânță. Acestea să vor alege dintre cele mai frumoase și fără pete, fără cusur. Ele să curăță frumos de mătasea pufoasă ce le încunjoară, atât pentru a le vedea mai bine cât și pentru a înlesni eșirea fluturilor din ele.

Gogoășele sunt de două forme: unele mai mari, mai umflate și altele mai mici și curmate la mijloc. Din cele dintăiu ies fluturii femeiești cari dau sămânță, iar' din cele mai mici și curmate ies fluturii bărbătești, cari trebuie să se împreune cu cei dintăiu.

Trebuie dar' să se aleagă tot atâtea gogoășe femeiești câte și bărbătești ca să se poată toți împărechia și să nu rămână sterpi.

Gogoășele astfel curățate de mătase pufoasă ce le încunjoară și alese cu îngrijire să împart în două: cele femeiești și bărbătești, cam de două palme de lungi, cari să atârână în odaie de o prăjină sau de un cuier. Aceste șiruri să fac în modul următor: cu un ac să trece o ață pe la mijlocul gogoășei, băgând bine de seamă ca ața să nu pătrundă în gogoășe, ci numai până la jumătatea coajei, fiindcă altfel am omori viermele din lăuntru. Cu modul acesta, cele două capete ale go-

până dimineață să fie crescut și copt, și eu să-i duc din el făină de mămligă, să prânzească din ea!«

— »Nu-i nimica scumpul meu soț, lasă că va fi cum va rândui Dzeu; nu fi tu îngândurat pentru aceea!« — Dacă veni seara cinară ei, să rugară lui Dzeu și să culcară. Iar' dimineața sculă muierea pe Alexandru și-i zise: »Vezi de du făina la domnu de mămligă pentru prânz!«

Și să sculă Alexandru; adecă cât vedeai cu ochii pe coastă la vale, din jos de casele lui, unde fusese ieri pădurea aceea uriașă, acum era numai o holdă de mălai mărunt, frumoasă și coaptă; iar' într'o desagă-i pusese muierea grăunțe și în altă făină de mălai mărunt. Să minună Alexandru, mulțămii lui Dzeu și merse la domnie în sat.

(Va urma.)

goașei rămân libere și fluturii pot eși cu înlesnire.

Gogoășele să pot așeza în rânduri și pe o masă în o odaie.

Căldura cea mai potrivită în odaie este de 22 de grade, iar razele soarelui să nu ajungă deadreptul la gogoășe, fiindcă le face rău. Odaia să fie bine aerizată și fără igrasie.

Gogoășele să lasă astfel până ce ies fluturii din ele; lucru care să întâmplă cam la 15 până la 18 zile dela suirea viermilor pe crăci.

Fluturii ies mai cu seamă dimineața spărgând gogoășele la un capăt; ei să se adune în fiecare zi dimineața pela 7 ore și să se pună pe o pânză așezată pieziș și îndoită la partea de jos în formă de sgiab ca să nu cadă fluturii de pe ea.

Fluturii femeiești sunt mai groși și greoi, pe când cei bărbatești sunt mai mici, mai vioi și subțiri la partea de dinapoi. Lângă fiecare fluture femeiesc trebuie să așezăm și unul bărbătesc ca să se împreune. După ce să împreună, să iau părechile, să pun pe o altă pânză curată la fel cu cea dintâiu și să lasă 6 ceasuri împreunați. După acest timp să despart cu îngrijire, aruncăm fluturii bărbatești afară, iar pe cei femeiești îi punem pe o altă pânză ca să depună sămânța (ouăle).

Pe când fluturii femeiești depun sămânța, este bine ca odaia să fie mai întunecoasă.

Sămânța să poate păstra pe aceste pânze făcute sul, și atârinate într'un loc întunecos și cât să poate mai răcoros. Ea să poate încă strânge de pe pânze și să se pună în pungi mici de tulpan, care să atârne ca și pânzele într'un loc răcoros și la întuneric, așa ca să nu poată fi mâncate de șoareci și de furnici. În borceane, sau în oale sămânța nu să păstrează destul de bine, fiindcă poate să-i lipsească aerul.

Sămânța să ține în felul acesta până vine timpul să se pună la clocire.

După încercările făcute de oamenii învățați, s'a dovedit, că oricât de bine s'ar alege gogoășele pentru sămânță, nu e cu puțință de a scăpa viermii de boalele care să moștenesc dela un an la altul.

Sămânța sănătoasă nu să poate produce de cât dela fluturii cari au fost cercetați, spre a să vedea, dacă au fost sau nu atinși de boale. Cercetarea fluturilor să face cu microscopul, care pe lângă că este un instrument scump, nu poate lucra cu el oricine, de aceea e mai bine să se cumpere sămânța.

(Va urma).

Lucrările agricole în luna Iunie.

Dacă în luna Maiu nu s'a isprăvit cu recolta și treeratul rapiței de toamnă, aceste lucrări să continuă în această lună, încă chiar de pe la început să face recolta orzului de toamnă. Când orzul să face snopi și când să clăește, trebuie să se facă cu multă băgare de samă, căci spicele să rup foarte ușor de paie. La arie când să face stog sau șiră, trebuie acoperit bine cu paie ca să nu să strice de ploaie. Treeratul orzului să face ca și al rapiței, după treerat să vântură și să păstrează în magazie până să vinde. Intr'o cultură bine îngrijită orzul de toamnă poate să producă dela 50—70 hectolitri (saci) la hectar. Orzul alb de toamnă să cută atât de fabricanții de bere din străinătate, ca și cei dela noi din țară.

Intre 14—24 ale acestei luni începe și seceratul grâului, care să face cu aceleași instrumente agricole ca și orzul de toamnă. Grânele pentru vânzare să seceră în pârghă, iar cele pentru sămânță să seceră când s'a copt bine. Grânele să cunosc când sunt în pârghă astfel: strângem un bob de grâu între degetul cel mare și arătător și dacă din bob nu mai iese lapte să poate seceră; seceratul să face după-ce roua s'a ridicat, iar după-ce s'a legat în snopi să pun în picioare ca să-i bată soarele până sara când să fac clăi. Grânele coapte să seceră chiar cu roua pe ele, iar snopii să lasă culcați la pământ până sara când să călesc. La arie snopii să fac stog sau șire, până să treeră; după treer grâul să vântură și să pune în magazie în strat subțire ca să nu să încingă și să capete mucegaiu. Să mai dă la lopată din când în când ca să nu fie atacat de gărgărițe.

Paietele de grâu să fac șire ca să fie bine păstrate până iarna, când să dau ca hrană vitelor amestecate cu fân și cu rădăcini de sticlă și morcovi, și ca așternut vitelor. Producțiunea la hectar poate să fie dela 6—40 hectolitri. Din făina de grâu să face o pâne gustoasă și hrănitore, scrobeală și spirt, etc.

Săcara și orzul de primăvară să seceră ca și grâul, boabele acestor cereale după treerat să vântură și să păstrează în magazie până la vânzare. Săcara și orzul pot să producă la hectar 3—35 hectolitri. Pânea făcută din făină de săcară este mai puțin hrănitore decât cea de grâu, de aceea să caută mai mult la facerea turtelor și a spirtului. Orzul să întrebuințeze la fabricarea berei și la hrana animalelor, de multe ori orzul să amestecă cu săcară și astfel să întrebuințeze la fabrica berei. Paele de săcară să caută mai mult la facerea de scaune și rogojini.

Săpatul porumbului. Porumbul să sapă pentru a 2-a oară, acest lucru să numește moșoroit. La porumburi'e sămânate în rânduri săpatul să face cu rarița, iar la cele sămânate prin împărășiere, săpatul să face cu sapa. Puetii cari dau dela rădăcină trebuie rupți, de asemenea porumbul trebuie rârît dacă este prea des, căci în acest caz rodește mai puțin. Dacă printre porumb s'a sămânat și cânepă destinată pentru sămânță, după cum acest lucru să face în Moldova de cctra toți agricultorii; cânepa să rărește lăsând firele de cânepă depărtată de 5—10 m. La săpat să taie mai mult cânepa de vară care este de culoare verde mai deschisă, și să lasă mai mult cea de toamnă, care este de o culoare verde mai închisă.

Camelina să recoltează când trunchiurile au început a să îngălbeni și sămânțele în teci au culoare galbnă roșietică, recolta să face ca și la rapiță, poate să producă la hectar 15—20 hectolitri. Uleiul ce să scoate din sămânțele de camelină are aceiași întrebuințare ca și cel de rapiță.

(Va urma).

Expozițiunea generală română din 1906.

Reducerile pe căile ferate.

Călătorilor cari vor merge să viziteze expozițiunea generală din București, să vor vinde dela data ce să va fixa ulterior bilete de ducere și întoarcere pentru București și înapoi deocamdată cu o reducere de 30 la sută din prețul biletelor trenurilor de persoane.

Reducerea, după asigurarea ce ni s'a făcut, mai târziu va fi de 50%, adecă pe timpul de toamnă, când am povățuit deja publicul nostru să viziteze expozițiua, care atunci va fi pe deplin terminată.

Aceste bilete vor fi valabile atât la trenurile de persoane sau mixte, cât și la trenurile accelerate, afară de trenurile 5, 6, 7 și 8 (de lux).

Intreruperea călătoriei în stațiunile intermediare nu să admite cu aceste bilete.

Pentru copii între 4 și 10 ani să vor elibera bilete speciale de ducere și întoarcere cu prețul de jumătate din prețul redus și având pe ele imprimat cuvântul »copil«.

Bilete de ducere și întoarcere, fie pentru adulți, fie pentru copii să vor elibera numai dacă odată cu ele să va cumpăra dela aceeaș casă de bilete cel puțin un număr egal de bilete de intrare în Expozițiune.

Biletele de dus și întors vor fi valabile 6 zile numărate dela data ștampilării până la a șasa zi, ora 12 din noapte.

Coloarea biletelor de dus și întors va fi:

Albastră pentru clasa I., albă pentru clasa II. și roză pentru clasa III-a, toate cu tiparul roșu.

La ducere să va perfora și reținea de personalul de tren partea superioară a biletelor, iar' la întoarcere partea inferioară *)

Sibiiu, 12 Iunie st. n. 1906.

Delegatul Comisariatului General:
Dr. C. Diaconovich.

Serate de-ale meseriașilor români.

Prin stăruință la isbândă îi pare a fi scris pe stindardul falnic al »Reuniunii sodalilor români din Sibii«. Iubirea nețărmurită și înaltul entuziasm, ce sălășluște în inimile cărmacilor și în aostașilor ei deopotrivă, înscriu isbânde aproape zilnice la activul meseriașilor noștri. Sumarele ședințelor administrative, cetite de notarul St. Duca, în ședința literară a 5-a, din 31 Maiu n. c., cuprind roadele îmbelșugate ale unei munci desinteresate de o lună, cu cari alții nici în curs de ani de zile nu să pot mândri. O convenire socială, dată cu valorosul concurs al dnelor Minerva Dr. Brote, Maria Dr. Crișanu, al d-șoarelor Leniți Cunțan și Olivia Bardosy și al dlui T. Morariu, convenire cu aproape 1000 participanți și cu un venit brut de aproape 1000 cor.; înscrierea dlui măestru pardositor Lugoșan de al 3-lea membru pe viață al Reuniunii și a băncilor din Blaj și Săliște de membri fondatori, primirea de zeci de membri ordinari din șirurile tineretului, fotografierea meseriașilor într'un mare tablou de aproape 150 persoane, masa comună, dată în cinstea bravilor coriști; apoi frumoasele contribuiri, ce să fac la inițiativa harnicului bibliotecar substituit Ioan Marcu, drept răscumpărare a felicitărilor înscris logoditilor Vic Tordășianu și Eugenia Iovescu etc., sunt lucruri ce ne înalță inimile și ne îndeamnă la nouă și încordată lucrare.

Presidentul nostru Tordășianu, de data aceasta ne-a transpus sufleteste în falnicul Brașov, unul dintre centrele

*) Ministerul lucrărilor publice a propus comisariatului general al Expoziției ca mijloc de convingere, că persoanele care vor să beneficieze de reducerile de 50 la sută pe C. F. R., vin într'adevăr pentru a vizita Expoziția, să fie obligate aceste persoane ca odată cu cumpărarea biletelor de tren, să ia și câte un bilet pentru intrarea în Expoziție în zilele de lucru și câte unul pentru intrarea în zile de sărbători.

Aceste bilete să vor găsi la toți șefii de stațiuni ale Căilor Ferate Române.

noastre, în care negustorii și meseriașii noștri să găsiu și să găsească pe o treaptă mai înaltă a progresului.

Precum la anul 1867 de pie memorie Nicolae Cristea în Sibiiu, așa la 1869, vrednicul protopop onorar B. Baiulescu în Brașov, adună un grup de brașoveni, fără deosebire de poziție socială și cu scop de a »forma meseriași români și ai sprijini«, — întemeiază »Asociațiunea pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români meserieșii din Brașov«. Cristea în Sibiiu și Baiulescu în Brașov să indentifică cu meserieșii și sacrifică zeci de ani din cea mai frumoasă parte a vieții lor cauzei sfinte a clasei noastre de mijloc.

Vredniciile acestor doi Părinți, înscrise vor fi pe vecie în inimile noastre.

Urmând a ne împărtăși date din viața Asociațiunei brașovene, dl Tordășianu arată, că statutele ei au fost aprobate la 1874; în fruntea ei a stat ca prezident, întemeietorul ei B Baiulescu, timp de 20 ani, ear' actual prezident e neobositul jude r. penz. dl P. Pop. Scopul măreț al ei este să plaseze băieți la meserii și să îngrijească de ei. Unică este această societate de meseriași, care nu să luptă cu marile și multele neajunsuri materiale, ce pe noi ne copleșesc. Inventarul ei pro 1905 arată o avere în bani de cor. 85,618.33 între mecenații și binefăcătorii acestei Asociațiuni să numără de pie memorie Mihail Stroescu cu fondul neatacabil de cor. 45,807.83 și fondul »ziar« de cor. 23,059.99 în total de c. 68,864.82 ambele purtând numele nemuritorului Mihail Stroescu, care și a ridicat altare neperitoare în inimile tuturor meseriașilor noștri, apoi fericitul N. Șuștai, cu un dar de cor. 400; fericitul N. Eremiaș cu un alt dar de cor. 400 și I. Burdea cu cor. 3600 —, prețul unei case, cinstite Asociațiunei Când ne vei trimite Tu o Doamne și nouă, exclamă dl Tordășianu, un Stroescu, un Șuștai, un Eremiaș și un Burdea?!!!

Dintre lucrările mai de căpetenie ale »Asociațiunei« brașovene dl Tordășianu a remarcat, că a plasat în 1905, 89 ucenici la următoarele branșe: zidari 12, lăcătuși 13, pantofari 9, măsari 11, cizmari 8, fabricanți de mașini 6, arhitecți 4, lemnari 3, croitori 3, zugravi 3, compactori 3, pitari 2, tipografi, pălării, rotari, argăsitori, sculptor în piatră, tapesieri, fotografi, vâpsitori, măcelari, perieri, ferari și cărnățari, câte 1. Numărul tuturor ucenicilor plasați, ce stau sub îngrijirea »Asociațiunei« e de 289, dintre cari: pantofari 54, zidari 33, croitori 22, cizmari 21, lăcătuși 23, fabricanți de mașini 15, lemnari 17, zugravi 9, măsari 21, măcelari 9, tipografi 8, cojocari 4, tinichigii 2, barbieri 2, ferari 5, pitari 3, sculptori în piatră 3, pilari 2, strungari

2, argăsitori 1, urloeri 3, curălari 1, tapesieri 1, vâpsitori 1, căldărari 1, perieri 1, turnător de ter 2, arhitecți 4, compactori 3, fotografi 1, rotari 1, pălării 1 și cărnățari 1.

Toți ucenicii au cercetat școalele de meserii și la toți li s'a predat și studiul religiunei. Ce lucru de regretat e faptul, că nici în Brașov nu avem școală de meserii cu limba română. Ucenicii să intrunesc în fie-care Duminecă orele 2—4 d. a. în localul »Asociațiunei«, unde li să dau învățături, li să împart cărți etc. Asociațiunea solvește din al său taxele școlare pentru 82 învățăcei, la 21 le plătește banii de spălat și bilet de baie (scaldă) pe cari Asociațiunea le primește gratuit dela eforia școalelor centrale rom. Acestea au fost folosite de câte 15 ucenici în fiecare Duminecă. Stipendii a dat la 33 ucenici în sumă de 1101 cor. 20 b; mai departe din fundațiunea Stroescu a împărțit haine și încălțăminte între 97 ucenici, în preț de cor. 966.80 în 1905 dintre ucenici au fost declarați calfe 65. Între binefăcătorii anului 1905 să numără și institutul »Albina« din Sibiiu cu 200 cor.

Cum »Asociațiunea« dispune de fondul Stroescu »Ziar« în sumă de peste 23 mii cor., s'a ocupat și cu afacerea reînființării »Foaiei Meseriașul« dar' cu conziderare, că mai multe foi existente să ocupă cu afacerile meseriașilor noștri și în deosebi »Meseriașul« din Lugoj, s'a înființat exclusiv pentru meseriași, reînființarea foaiei s'a amânat pe alte timpuri. Bine ar fi, ca »Asociațiunea« în schimb să aboneze pentru membrii meseriași un număr mai mare din »Meseriașul« din Lugoj. Bugetul anual al »Asociațiunei« cuprinde suma conziderabilă de 11,040 33. De încheiere dl Tordășianu ne promite, că va lucra din răspuțeri să câștige date și din viața Reuniunii meseriașilor din Săliște, din Cluj, Arad, Făgăraș și dela Reuniunea »Lumina« din Brașov.

Trecându-să la însași ședința literară, au declamat bine și înălțător Laurențiu Boldor; mai multe arii au executat la violină dl L. Muntean, acompaniat fiind la pian de instructorul său, dl Walter, membru al capelei orașenești din loc; stăpân pe o limbă bună și cu bună accentuare s'a dovedit dl Ioan Căstăian, în predarea »Pușcăriașului« de Buzdugan; »Solomonu unguresc«, predat de Nic. Stănilă, ne a produs mult haz; »Doina«, din biblioteca copiilor de dșoara Adelina Oltean, cetită de notarul Duca, a fost ascultată cu adevărată evlavie; dl Ilariu Boțiu ne-a cetit lucrarea sa »Despre visuri«, tractată cu multă pricepere și cu mult studiu psihologic; dl An. Balomiri, ne a predat bine pe »Strigoiu« de A. Z. Shleanu.

Multe aş mai putea zice despre frumuseţile acestor şedinţe, dar' le rezerv pentru altă dată. Aci mai amintesc, că între participanţi s'au sortat 15 cărţicele, apoi dl Tordăşianu, mulţumeşte tuturor pentru toate şi invită pe toţi iubitorii de progres la a 6-a şedinţă din Iunie. »Invingătorul.«

Ştiri de tot felul.

Programul examenelor publice dela şcoala civilă de tete a »Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român« din Sibiu, la finea anului şcolar 1905/1906, este următorul: Luni în 25 Iunie: a) înainte de amiază: Dela 8—11 ore Religiea cu elevele din toate clasele civile. Dela 11—12 ore Limba franceză, clasa II—IV. b) după amiază: Dela 3—6 ore clasa I. civilă, din studiile: Limba română, Istoria naturată şi Limba maghiară. Marţi în 26 Iunie: a) înainte de amiază: Dela 8—12 ore clasa III. civilă din studiile: Limba maghiară, Istoria universală şi Geografie. b) după amiază: Dela 3—6 ore clasa II. civilă, din studiile: Geografia, Limba română şi Limba maghiară. Mercuri în 27 Iunie: a) înainte de amiază: Dela 3—6 ore Muzica instrumentală (piano, violină) cu elevele din toate clasele civile. Vineri în 29 Iunie: a) înainte de amiază: Dela 11—12 ore încheierea solemnă a anului şcolar şi distribuirea atestatelor. Lucrurile de mână, de calligrafie şi desen, sunt expuse în decursul examenelor într'una din salele institutului. *Direcţiunea.*

† **Ioan Popa**, avocat în Sibiu şi redactorul »Calicului«, a răposat la 5 Iunie n. în Sibiu, în etate de 68 ani. Inmormântarea a avut loc Joi în 7 Iunie n. Fie-i ţarina uşoară şi memoria binecuvântată!

Bătul pribegiei sau 3258 emigranţi din Ungaria la America. Săptămâna trecută au sosit la New-York 585 Maghiari, 1254 Slovaci, 366 Şvabi, 813 Croaţi şi 240 Români, toţi din Ungaria.

Ziar român în Basarabia. Pe acest pământ înstreinat şi trudit de o soarte cât să poate de maşteră, a apărut primată ziar românesc, sub titlul »Basarabia« şi tipărit cu litere cirile. Apare în Chisineu.

Nu mai este ex-lex. În săptămâna aceasta, Luni, a încetat starea de ex-lex şi cetăţenii trebuie să-şi plătească iarăşi la timp dările, dacă nu voesc să li-să vândă cu doba vitele şi agoniseala lor. Luni s'au început şi asen-tările.

Favor învăţătorilor confesio-nali. Este ştiut că până aci numai învăţătorii dela şcoalele statului aveau dreptul de a putea călători cu preţuri reduse pe căile ferate. Acuma noul ministru de culte, în conţelegere cu ministrul de comerţ au hotărât ca să împărtăşască de acest beneficiu şi pe învăţătorii confesionali. Noul ordin să va publica în scurt timp şi cei interesaţi vor putea să-şi înainteze cererile lor pentru bilete cu preţ redus.

Dr. Eugen Porea, medic cercual, au fost ales medic balnear la băile sărate de iod dela Basna (lângă Mediaş), dl medic Porea, ca fu al acelui ţinut de un şir de ani a fost în poziţia nu numai să cunoască întreagă întocmirea băilor, ci şi să tracteze toate acelea boale, pentru cari să întrebuinţează izvoarele vindecătoare aflătoare în băile bisericesti. Onoratului public bu-curos dă informaţiuni.

Contrabandă de oi. Poliţia de graniţă din Petroşeni a descoperit o contrabandă de 1600 oi trecute peste graniţa din România de către ciobanii din Poiană. Oile au fost sechestrate şi să vor vinde la licitaţie. Valoarea lor întrece suma de 40000 coroane.

Reuniunea femeilor sălăgene îşi va sărba iubileul de 25 ani dela înfiinţarea sa în 26 Iunie a. c. Programul sărbătorilor înainte de amiază: I. La 8 ore dimineaţă serviciul dumezeesc, cu mare asistenţă. — Cântările le va da corul teologilor din Gherla, compus din 25 cântăreţi. II. La 11 ore şedinţa festivă. III. La 1 oară d. a. prânz comun în sala teatrului oraşenesc. Seara să va da concert urmat de dans. Preţul de intrare: de persoană 3 coroane, de 3 persoane în familie 8 coroane.

Circulaţia poştii în 1905. Datele statistice postale din 1905 arată o creştere considerabilă în toţi ramii de circulaţie, în asemenea cu anul precedent. Epistole s'au dat la poştă în 1905: 474,892.412, în 1904: 439,984.430; cu 34,980.982 bucăţi mai multe. Dintr'aceste în circulaţia internă să socotesc 350,026.686 intrate din străinătate 62,841.354, iar' expedate în străinătate 54,080.462. Ziare s'au dat la poştă în 1905: 154,161.725; în 1904: 144,096.867. Dintre care în ţară apărute au fost 140,575.644, iar' în ţară îmanuate 143,391.625 exemplare. Suma tuturor pachetelor şi asemnatelor de bani au fost în 1905: 24,928.904, în 1904: 24,004.000; în valoare de 5.425,071.324 cor. în 1905 şi de 4.936,403.000 cor. în 1904.

Un econom Korhammer, curios dar a trimis regelui nu de mult, şi anume

o ciupercă uriaşă în greutate de 5½ chlgr. Mai curios aştepta el însă răspunsul regelui. Nu peste multă vreme comitatul Torontal primise un rescript din cancelaria de cabinet, în care regele demândă a să exprima mulţămintă în scris pentru ciupercă.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, drept răscumpărare a felicitărilor în scris, logodiţilor Victor Tordăşianu şi Eugenia Iovescu, au mai dăruit Căluşerii din 13 Maiu n. c., 2 cor., Emil Petruţi, măestru măsar, 1 cor., Teodor Moldovan, m. cismar, 50 b., Iosif Barbu, hotelier 49 b., Ioan Bologa, m. pantofar, Paraschiva Marcu, Ioan Ursa, librar, Ioan Apolzan, Toma Simtion, Izidor Marcovici, tipograf, George Săsarman, m. pantofar, fiecare câte 40 b., Ioan Cristea, compactor, Floria Cruciţa, m. croitor, Nicolae Isan, pilar, Ştefan Duca, Ioan Marcu, Valeriu Poponea, cul. tipograf, Maria Grecu, Ioan Părău, m. croitor, Iosif Marcu sen., Ioan Logojan, măestri pardositori, Lazar Stoica, sod. măsar, Dumitru Morariu, Moise Fărcaş, George Şoima, sodali lăcătuşi fiecare 20 bani, Petru Teodor, George Simtion, inv. tipograf, fiecare câte 10 bani, Ioan Petraşcu, măestru croitor, 21 bani. În total 10 cor.

Este de un folos nepreţuit de mare pentru fie-care damă ca să ştie, că pentru păstrarea frumuseţii prin întrebuinţarea pomadei »Crema Blanca« a lui Erős, să delătură tot felul de necurăţenii de piele, pistru, sgrăbunţele, mâncărimi etc. Prin faptul acesta atragem atenţiunea asupra acestui preparat a lui Erős de pe pag. 7. Preţul unei tighii 1 coroană. Iar' săpunul pentru aceasta cremă costă 80 fil. Trimite cu posta prin ramburs, ori după trimiterea banilor înainte preparatorul Erős Aladár. farmacist Déva.

Gunoirea agrişilor şi strugureilor să face, nu primăvara sau toamna, ca de obicei a altor pomişori, ci acum în timpul de vară. Gunoii de întrebuinţat pentru acest soi de pomi, este cel de resturi de gunoie din curte (compost), pus numai la trupina fiecărui pomişor, cu atât mai vârtos, că aceştia nu sufer prea mult îngrăşământ în nemijlocită apropiere a rădăcinilor, cu atât mai puţin gunoi de grajd sau verde sau chiar şi putrad.

Concurs. La societatea acţionară »Bistriţiana« institut de credit şi economii în Bistriţa e de ocupat un post de *practicant* cu salar anual de 1000 Cor. Termin 1 Iuliu 1906. Explicări dă Direcţiunea.

FELURIMI

Doi bani vechi. Din prilejul căsătorii regelui Spaniei cu princessa Enna să povestește următoarea întâmplare curioasă:

Regele Alfonso să afla odată la primblare în jurul Madridului și aici să întâlnească o țigăna. El voi să-i deie un galbin, dar țigana, spre mirarea suitei regelui, grăi:

— Ține-ți galbinul, Maiestate, dela tine nu-l primesc. Familia ta nu e așa veche, ca a mea. Eu sunt coboritoare din familia dinastiei maureze Almorandi, cari au domnit în veacul al XI-lea asupra Spaniei sudice și Marocco. Eată acest ban din anul 1147. Primește-l dela mine și-l păstrează, căci el te va scuti de orice rău. Acum din acest fel de bani nu este decât unul, pe care l'am dăruit unei domnișoare, care m'a scăpat din o mare primejdie. Caută pe aceasta domnișoară și ia-o de nevastă, că vei fi fericit cu ea.

Au trecut ani la mijloc și regele a purtat banul totdeauna la sine. Acum logodindu-să cu princessa Enna, ea i-a arătat un ban, pe care și ea îl purta totdeauna la sine și pe care îi l-a dat o bătrână țigăna. A fost țigana, care să întâlnească cu regele Alfonso lângă Madrid.

Maghiarizarea motiv de despărțire. Un anumit I. Leon s'a logodit nu de mult cu o fată frumoasă și bogată. Era funcționar de administrație și într-o bună dimineață s'a trezit cu gândul să facă o surprindere »plăcută« miresei sale. S'a maghiarizat numele și la proxima ocazie s'a prezentat miresei ca Lionyi. Aceasta n'a voit să-l cunoască zicând: »eu mam logodit cu Leon, pe Lionyi nu-l cunosc«. Și toată căsătoria a rămas baltă.

Etatea vacilor și peste tot a vitelor cornute și adese-ori a cailor să hotărăște după creșterea măselelor. La târguri vedem, că cumpărătorii, ca să cunoască vârsta vitelor, le caută în gură. Și nu fără de cauză, pentru-că în cele mai multe cazuri în gura unei vite măselele și dinții fiind proporționate și necocite, aproape sigur ni-să arată vârsta. Modul acesta însă abia până la al 4-lea sau 5-lea an ne aduce date pozitive.

Mai târziu unele măsele să tocesc altele ies din gingii prea mult afară, așa că a hotărât etatea de aci încolo nu este sigură.

Voind să știm etatea vitelor și anume a celor cornute după coarne, și cercetând coarnele unei vite de trei ani le aflăm, că sunt netede, în al patrulea an

să formează un inel împrejurul cornului; și apoi în fiecare an câte un inel nou. Dacă sunt pe corn 3 inele, sămni, că vita e de 6 ani. Și acest mod nu înșală nici-odată. Drept, că unii vinzători speculanți rad cu sticlă inelele, însă pipăind coarnele cu mai mare atențiune vom observa aceasta.

H A Z

Unchiul. — Bine nepoate, și-am promis că-ți voi plăti toți creditorii, dacă vei trece examenul de licență, și și tot ai căzut.

Nepotul. — Nerușinații aceia de creditorii nici nu merită alt-ceva.

Dum. 2-a după Ros., a tuturor gl. 1 sft. 2

Dum.	4 S. P. Mitrofan	17 Adolf
Luni	5 S. M. Doroteu	18 Marcel
Mărti	6 C. Visarion	19 Gervasiu
Mărc.	7 Muc. Teodot	20 Silverius
Joi	8 M. Teodor S.	21 Aloisiu
Vineri	9 C. P. Chiril	22 Paulin
Sămb.	10 S. M. Timoteiu	23 Eclrund

Redactor resp. **GEORGE SUCIU.**

Tărgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 17—23 Iunie st. n. 1906.

17 Iunie st. n. Băgyon, Békés, Dugoszelo (Zagrab megye), Fülöpszállás, Gyertyámos, Kiskunhalas, Kóka, Nemesvid, Szécsen, Szerbcsanád, Temesrékás, Turkeve, Verbócz, Zenta, Zsabya. — **18.** Baracska, Börzsöny, Brezova, Csögle, Deklezsín, Dobronak, Gajár Gálos, Goricza (Zágráb), Hédervár, Hetes (Somogym.), Kapuvár, Kiszetó, Kürt, Marosvásárhely, Mezökövesd, Mohács, Nagysink, Olaszliszka, Rábahidvég, Szarvókó, Százabanyicza, Székelyudvarhely, Sze-

nicz, Tokaj, Vágbesztercze, Zalaszenthalás, Zsolna. — **19.** Bacsó, Felsődiós, Geletnek, Gölnczbánya, Kadarkut, Mihályi, Nagybánya, Nagydobrony, Nagyvásony, Rozsnyó (Gömör.), Szerednye, Zágráb, Zagyvaróna. — **20.** Bégaszentgyörgy, Felsőlendva, Jablonka, Kaba, Nyiregyháza, Orahovicza, (Szlavonia), Óriszentpéter, Szakcs, Szepesórmihály, Szilágycseh, Ubrezs. — **21.** Brassó, Fehértéplom, Hanusfalva, Keszthely, Kisszeben, Marikó, Mezőlaborcz, Sütő. — **22.** Allerheiligen (Zágráb), Aszaló, Dömsöd, Járkovác, Kamenicza, (Szerém.), Mezővári, Stridó, Ujfalu (Torontálm.). — **23.** Jolsva, Perlasz, Petris, Szinna.

Cine are ceva de vândut sau de cumpărat să se adreseze la dl CAROL GROSZ în Orăștie, care dă ori-ce informații.

Invățacei

din case bune să primesc în prăvălia de fer și coloniale a lui Németh János, în prăvălia de fer și coloniale a lui M. G. Zobel, — la brutăria lui Baumann Károly și a lui Weltzer Ede, toți din Orăștie.

Cărbuni de fag

în ori-ce cantitate
să caută spre
cumpărare.
Oferte sunt a să
înainta la domnul

CAROL GROSS, Orăștie (Szászváros).

In atențiunea damelor!

Pentru conservarea frumseții feței un preparat excelent este

CREMA-BLANKA

a lui ERŐS.

Prin întrebuițarea acestui preparat nestricăcios, neconținând argint viu și materie de plumb, să delătură tot felul de necurățenii de piele, pistrii, sgrăbunțe, mâncărimi etc. Să poate întrebuița și ziua, lipsit fiind de materii unsuroase. — **Prețul unei tighii 1 coroaună.**

Săpunul pentru această cremă costă 80 fileri.

Puderul-Blanca a lui Erős de culoare albă, roză și crem, face să dispară luciul pielei, din care motiv să înviorează pielea feței. — **Prețul unei cutii K. 1-20**

Feriți-vă de imitațiuni!

Trimite cu posta prin ramburs ori după trimiterea banilor înainte, preparatorul:

ERŐS ALADÁR, farmacist în DÉVA. (farmacia „Holló”-hoz).

Mare depozit de unelte chirurgice, bandaje, parfumerii francezești, ape și paste de dinți, săpun medicinal și de toaletă.

CUMPĂRAȚI!**Biblioteca „Bunul Econom”**

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sâmantul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunt pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sâmantului)
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (gălițe hoare). Gâinile, curcile, găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcarea orzului, ovăsu), meiul, hrișca, cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom» Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acuratețã și cu prețuri ieftine. Totodată să ingrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețã cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

Opuri ———
Bilcte de log.
Broșuri ———
Circulare ———
Bil. de visită
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist.
Placate ———
Ord. de dans
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent.
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimare ———
Couverte ———
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

„THE MUTUAL”

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual» sunt neatacabile după doi ani dela subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrásy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 48—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(191)

de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângerii, anemie, amețeli, fructuri de ureche, hătaie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poșter de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența finsonmie, epileșia, circulația neregulată a sângerii și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimito banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» deoare-ce »Ciasul-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprășiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expedițe din centru și locul de vnzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

